

This question paper contains 4 printed pages]

B—413—2019

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (First Year) (First Semester) (Backlog) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2019

ECONOMICS

Paper II

(Agricultural Economics)

(MCQ + Theory)

(Tuesday, 26-11-2019)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time— Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(MCQ)

1. Attempt Multiple Choice Questions : 10

बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा :

(i) “Agricultural Economics may be defined as the application of general economics to the craft and business of agriculture”.

(A) Gray

(B) Hibbard

(C) Wallas

(D) Haward

“शेतीच्या व्यवसायाला व कलेला सामान्य अर्थशास्त्राची तत्वे लागू करणे म्हणजेच कृषि अर्थशास्त्र होय.”

(A) ग्रे

(B) हिब्वार्ड

(C) वॉलेस

(D) हॉवर्ड

P.T.O.

- (ii) .....is an agriculture allied activity;
- (A) Fishery (B) Coal Industry
(C) Cement Industry (D) Iron and Steel Industry

..... हा शेतीपूरक व्यवसाय आहे.

- (A) मासेमारी (B) कोळसा उद्योग
(C) सिमेण्ट उद्योग (D) लोह व पोलाद उद्योग

- (iii) Who is called as father of Indian Green Revolution ?

- (A) Vasant Rao Naik (B) Amartya Sen
(C) M.S. Swaminathan (D) Norman Borlaug

भारतीय हरित क्रांतीचे जनक म्हणून कोणास ओळखले जाते ?

- (A) वसंतराव नाईक (B) अमर्त्य सेन
(C) एम.एस. स्वामिनाथन (D) नार्मन बोरलॉग

- (iv) Which of the following is *not* an agriculture input ?

- (A) Fertilizer (B) Cotton
(C) Pesticides (D) Seeds

खालीलपैकी कोणते कृषी आदान नाही ?

- (A) खते (B) कापूस
(C) किटकनाशके (D) बियाणे

- (v) Probable risk in agricultural modernisation is :

- (A) Reduction in production cost
(B) Reduction in income
(C) Reduction in production
(D) Reduction in farm employment

शेतीच्या आधुनिकीकरणाचा संभाव्य धोका म्हणजे :

- (A) उत्पादन खर्चात घट (B) उत्पन्नात घट
(C) उत्पादनात घट (D) शेती रोजगारात घट

(vi) India's world rank in Horticulture is .....

- (A) First (B) Second
(C) Third (D) Sixth

फलोत्पादनात भारताचा जगात ..... क्रमांक आहे.

- (A) पहिला (B) दुसरा
(C) तिसरा (D) सहावा

(vii) Per hectare production is called as .....

- (A) Land productivity (B) Labour productivity
(C) Both (A) and (B) (D) None of these

प्रति हेक्टर उत्पादन म्हणजे ?

- (A) जमीनीची उत्पादकता (B) श्रमाची उत्पादकता
(C) (A) आणि (B) दोन्ही (D) यापैकी नाही

(viii) Which method is being used for Floriculture on a larger scale in India recently ?

- (A) Traditional Method (B) Greenhouse Method
(C) Both (A) and (B) (D) None of these

अलिकडील काळात भारतात फुलोत्पादनासाठी मोठ्या प्रमाणात कोणत्या पद्धतीचा अवलंब केला जात आहे ?

- (A) परंपरागत पद्धत (B) हरितगृह पद्धत
(C) (A) आणि (B) दोन्ही (D) यापैकी नाही

(ix) ..... is the factor responsible to the segmentation of land in India.

- (A) Increasing population (B) Law of inheritance
(C) Both (A) and (B) (D) None of these

..... हे घटक भारतातील जमीनीच्या तुकडीकरणाला कारणीभूत आहेत.

- (A) वाढती लोकसंख्या (B) वारसा हक्क कायदा
(C) (A) आणि (B) दोन्ही (D) यापैकी नाही

P.T.O.

(x) Which of the following is the primary economic activity ?

- (A) Banking (B) Mining
(C) Marketing (D) Manufacturing

खालीलपैकी कोणती आर्थिक क्रिया ही प्राथमिक आर्थिक क्रिया आहे ?

- (A) बँकिंग (B) खाणकाम
(C) विपणन (D) कारखानदारी

(Theory)

2. Explain the role of Agriculture in Economic Development. 10

आर्थिक विकासात कृषीची भूमिका स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

State the importance of Fisheries. 10

मत्स्योत्पादनाचे महत्व विशद करा.

3. Write the causes of low productivity of Indian Agriculture. 10

भारतीय शेतीच्या अल्प उत्पादकतेची कारणे लिहा.

Or

(किंवा)

Explain the role of subsidies in Indian Agriculture. 10

भारतीय कृषी क्षेत्रात अनुदानाची भूमिका विशद करा.

4. Write short notes on (any two) : 10

- (i) Floriculture
(ii) Farm Budgeting
(iii) Modern Agriculture
(iv) Fertilizer Subsidy.

थोडक्यात टिपा लिहा (केणतेही दोन) :

- (i) फुलोत्पादन
(ii) कृषि अंदाजपत्रक
(iii) आधुनिक शेती
(iv) खत अनुदान.